

T.C

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.01.00/610 - 39026
Konu : Soru Önergesi

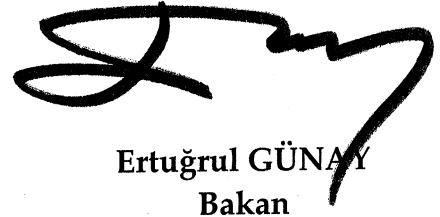
22.02./2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 30/01/2012 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02 -44941 sayılı yazınız.

Muş Milletvekili Sayın Demir ÇELİK'in 7/3072 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK: Cevap (2 sayfa)

**MUŞ MİLLETVEKİLİ SAYIN DEMİR ÇELİK'İN 7/3072 ESAS NO'LU YAZILI SORU
ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Muş iline 72 km, Varto ilçesine 24 km uzaklıkta olan Kayalidere ören yeri Anadolu Medeniyetleri tarihi açısından oldukça önemlidir. Urartu uygarlığında askeri yerleşim birimi olarak kurulan ve günümüze kadar ulaşan Kayalidere ören yerinde 1964 ve 1965 yılında yapılan arkeolojik kazılar neticesinde Urartu uygarlığına ait birçok eser ortaya çıkarılmış ve günümüzde Ankara Anadolu Medeniyetler Müzesinde sergilenmektedir. Ancak Kayalidere yerleşkesinde yapılan arkeolojik kazılar daha sonrasında devam ettirilmemiştir. Özellikle ören yerinin güneyindeki mezarlık ve kayalara oyularak yapılan koridor ile bağlantılı altı oda da yapılan çalışmalar sonucu elde edilen eserler dışında bölgede yeteri kadar araştırma yapılmamıştır. Bölgenin turizmine de katkıda bulunacak böylesi bir yerin bu zamana kadar araştırılmamış olması büyük bir eksikliktir. Bu anlamıyla Anadolu topraklarında uzun süre hüküm süren Urartu medeniyetleri için önemli bir nokta olan Kayalidere hak ettiği önemi görmemiştir. Özetlediğim bu gelişmeler nazara alındığında aşağıda sorularımın cevaplanması hasıl olmuştur

SORU 1 : Kayalidere Urartu Kalesi ve ören yeri ile ilgili bir çalışmanız mevcut mudur?

SORU 2 : Anadolu medeniyetleri açısından büyük bir zenginlik olan Kayalidere Urartu Kalesi ve ören yerini turizme kazandırmaya dönük projeleriniz mevcut mudur? Bu projeleri ne zaman hayat geçirmeyi düşünüyorsunuz?

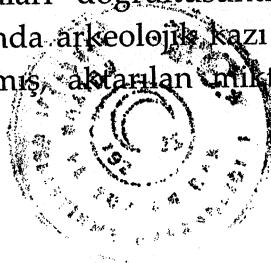
SORU 3: Bölgemizdeki bu tarihi yerleşkenin zenginliklerini araştırmak, gün ışığına çıkartmak ve turizme kazandırmak için bakanlığınızın ayırdığı bir bütçe var mıdır? Bu bütçe ne kadardır?

SORU 4: Bu kültürel zenginliği yeniden araştırmaya ne zaman başlamayı düşünüyorsunuz?

SORU 5: Ören yerinden günümüze kadar çalınan eserler hakkında bir bilginiz var mıdır? Bu eserlerin yeniden ülkemize getirilmesine dönük çalışmalarınız mevcut mudur?

CEVAP: Kayalidere Urartu Kalesi ve ören yeri ile ilgili devam eden bir çalışma bulunmamaktadır.

Bakanlığımız bütçe imkânları doğrultusunda arkeolojik kazı çalışmalarına ödenek aktarılmaktadır. 2011 yılında arkeolojik kazı ve yüzey araştırması çalışmaları için 48.182.598 TL ödenek ayrılmış, aktarılan miktar önceki yıla göre % 58 artış göstermiştir

Bakanlığımıza ilgili mevzuat kapsamında, Üniversitelerin ilgili bölümlerinden bilim insanları tarafından Kayalidere Urartu Kalesi'nde arkeolojik kazı veya yüzey araştırması çalışması yapılması için başvuru yapılması halinde çalışmaların başlatılması Bakanlığımızca değerlendirilebilecektir.

Müze ve ören yerlerinden çalındığı/kaybolduğu tespit edilen ve gerekli duyuruları yapılmak üzere Bakanlığımıza bildirilen kültür varlıklarının fotoğraf ve envanter bilgileri eserin yurt içinde arattırılması, müze müdürlükleri denetimindeki koleksiyoncuların, kültür varlığı ticareti yapanların ve özel müzelerin uyarılması ve müze müdürlüklerine herhangi bir şekilde intikal etmesi halinde Bakanlığımıza bilgi verilmesi için tüm Valiliklere, yurt içinde ve yurt dışında gerekli araştırmaların yapılması, yurt dışına çıkarılma ihtimaline karşı tüm gümrük kapılarımızın uyarılması ve bulunması halinde Bakanlığımıza bildirilmesi için İçişleri, Gümrük ve Ticaret ile Dışişleri Bakanlıklarına gönderilmektedir.

Buna ek olarak kayıp/çalıntı eserlere ait fotoğraflı envanter bilgilerinin İçişleri Bakanlığı aracılığıyla INTERPOL Çalıntı Sanat Eserleri Veri Tabanı'na kaydedilmesi sağlanmaktadır.

Çalınan veya kaçak kazılar yolu ile elde edilerek ülkemizden çıkarılan eserlerin yurt dışında herhangi bir müzede, koleksiyonerde veya şahıslarda tespit edilmesi halinde bu eserlerin ülkemize iadesinin sağlanması amacı ile uluslararası anlaşmalar çerçevesinde gerek diplomatik kanallardan, gerek dava yolu ile gerekse yurt dışındaki müzelerle ikili görüşmeler yapılarak gerekli girişimlerde bulunmaktadır.

Bu kapsamda Muş iline ait bir kültür varlığının yurt dışında bulunduğunun tespit edilmesi halinde yukarıda açıklanan yöntemlerle ülkemize iadesi için gerekli girişimlerde bulunulacaktır.

